

PPB-1507

Seat No. _____

B. A. (Sem. - II) Examination

April / May - 2016

CC-201 : Sanskrit

(सभापर्व - महाभारते) अध्याय ५७ थी ६३

(व्याकरण)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना : दरेक प्रश्नना गुण सरभा छे.

१ नीचेनाभांथी गभे ते चार श्लोकोनो अनुवाद करी असंदर्भ समझवो. १४

- (१) उत्सङ्गेन व्याल इव आहृताऽसि,
मार्जारवत् पोषकं चोपहंसि ॥ (५७-३)
भर्तृघ्नत्वात् न हि पापीय आहुः,
तस्मात् क्षत्तः किं न बिभेषि पापात् ॥ (५७-३)
- (२) अस्ति वै ते प्रिया देवी ग्लहु एकोऽपराजितः ।
पणस्व कृष्णां पाञ्चाली तयात्मानं पुनर्जय ॥ (५८-३१)
- (३) न हि दासीत्वमापन्ना कृष्णा भवति भारत ।
अनीशेन हि राज्ञेषा पणे न्यस्तेति मे मति ॥ (५८-४)
- (४) अजो हि शस्त्रं अखनत् किलैकः,
शस्त्रे विपन्ने पद्भिरपास्य भूमिम् ।
निकृन्तनं स्वस्य कण्ठस्य घोरं,
तद् वैरं मा खनीः पाण्डुपुत्रैः ॥ (५८-८)
- (५) गच्छ त्वं कितवं, गत्वा सभायां पृच्छ सूतज ।
किं नु पूर्वं पराजैषीः आत्मानं मां नु भारत ।
एतत् ज्ञात्वा त्वमागच्छ ततो मां नय सूतज ॥ (६०-७)

- (६) चत्वार्यर्षाहुः नरश्रेष्ठा व्यसनानि महीक्षिताम् ।
मृगया पानमक्षांश्च ग्राम्ये चैवातिसक्ताम् ॥ (६१-२०)
- (७) यां न वायुर्न चादित्यो दृष्टवन्तौ पुरागृहे ।
साहमद्य सभामध्ये दृश्यामि कुरुसंसदि ॥ (६२-५)
- (८) त्रयः किले मे अधना भवन्ति,
दासः शिष्यः चास्वतन्त्रा च नारी ।
दासस्य पत्नी त्वं धनमस्य,
भद्रे हीनेश्वरा दासधनं च दासी ॥ (६३-१)

२ महाभारतनुं छतिडासग्रंथ, नीतिग्रंथ, धार्मिकग्रंथ तरीके मूल्यांकन १४
करो.

अथवा

२ “द्रौपदी वस्त्राहरण” प्रसंगनुं निरूपण करी तेनुं मूल्यांकन करो. १४

३ महाभारतना त्रण संस्करणो विशे विस्तृत यर्था करो. १४

अथवा

३ धूतप्रसंगनुं निरूपण करी तेनुं मूल्यांकन करो. १४

४ नीयेनामांथी गमे ते भे विशे टूंकनोंध लभो : १४

- (१) द्रौपदीनुं पात्रालेपन
(२) युधिष्ठिरनुं पात्रालेपन
(३) विदुरञ्जनो पूष्य प्रकीप
(४) प्रङ्खाढ - आंगिरस संवाद

- (૧) મહર્ષિ વેદ વ્યાસના ઉપનામો જણાવો.
- (૨) મહર્ષિ વેદ વ્યાસના સાહિત્ય ખેડાણ વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો.
- (૩) મહાભારતનો રચનાકાળ અતિ ટૂંકમાં જણાવો.
- (૪) દ્રૌપદીના પ્રશ્નનો ભીષ્મ પિતામહ શો જવાબ આપે છે ?
- (૫) ધૃતરાષ્ટ્રએ ત્રીજુ વરદાન માગવા કહેતાં દ્રૌપદીએ શું કહ્યું ?
- (૬) યુધિષ્ઠિરે જ્યારે દ્રૌપદીને હોડમાં મૂકી ત્યારે સભાસદો, વિદુર, ધૃતરાષ્ટ્ર વગેરેએ શો પ્રતિભાવ વ્યક્ત કર્યો ?
- (૭) ઇષ્ ધાતુનું વર્તમાનકાળ પ્રથમ પુરુષ એકવચન અને બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૮) મુચ્ ધાતુનું ઇ.ભૂ.કા. ત્રી.પુ. એ.વ. અને બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૯) ચુર્ ધાતુનું વર્તમાનકાળ ત્રીજો પુરુષ એકવચન અને બહુવચનનું રૂપ આપો.
- (૧૦) અમ્ક્ષયન્ રૂપ ઓળખાવો.
- (૧૧) કથયસિ રૂપ ઓળખાવો.
- (૧૨) પૃચ્છતઃ રૂપ ઓળખાવો.